

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Regionális Fejlesztési Bizottság

2.3.2010

MUNKADOKUMENTUM

a gazdasági, szociális és területi kohézió megvalósítása – a globális versenyképesség elengedhetetlen feltétele?

Regionális Fejlesztési Bizottság

Előadó: Petru Constantin Luhan

Bevezető

E munkadokumentum célja, hogy ismertesse azokat az okokat, amelyek „A gazdasági, szociális és területi kohézió megvalósítása – a globális versenyképesség elengedhetetlen feltétele?” című jelentés kezdeményezésének alapjául szolgáltak. Ugyanakkor ismerteti a jelentéskészítés módszertanát, valamint azokat a főbb kérdéseket, amelyekről az előadó úgy vélte, hogy megválaszolásra szorulnak. E munkadokumentum tartalmazza a jelentéstervezetben utólag ismertetett és elemzett főbb szempontokat.

A jelentés a kohéziós politika jövője, ennek tartalma, valamint az EU 2020-at alátámasztó gazdasági, társadalmi és területi kohézió koordinátáinak kijelölésére irányuló, az Európai Parlament keretében lefolytatandó vita kezdetét jelzi.

Az előadó – mivel meggyőződése, hogy a jelentés címe nagyon tág megközelítésre ad lehetőséget – a jelentés kétfontos szempontját világítja meg

- figyelembe veszi az Európai Unió gazdasági versenyképességének globális szintű növekedési perspektíváinak elemzését,
- az elemzés két területre terjed ki: a gazdasági versenyképesség és az infrastruktúra, különös tekintettel az Európai Unióhoz legutóbb csatlakozott 12 államra.

A jelentés célja

Az eljárás megfelel az Európai Parlament hetedik jogalkotási ciklusa tevékenysége célkitűzéseinek és eljárási módszereinek, továbbá mivel a Regionális Fejlesztési Bizottság keretében kidolgozott, „A gazdasági, szociális és területi kohézió megvalósítása – a globális versenyképesség elengedhetetlen feltétele?” jelentésnek nincs jogszabályi jellege, a kijelölt előadó fogja ezt kidolgozni és benyújtani a Bizottságnak.

A mostani helyzetben – amelyet a gazdasági válság, a globalizáció valamint az országos és regionális szinten kialakult helyzetek kezelésével kapcsolatos kihívás jellemez – az európai politikák szintjén történő 2014 utáni újabb programozási időszakra való felkészüléshez szükséges a helyzet egyéni elemzése, hogy meg lehessen állapítani a követendő irányokat az Európai Unió gazdasági versenyképességének globális szintű növelése céljából.

Az előadó javasolja annak elemzését, hogy az Európai Unió három pilléren álló gazdasági, szociális és területi, kohéziós politikája milyen mértékben és miként járul hozzá az európai versenyképesség globális szintű megvalósításához.

A jelentés továbbá figyelemmel kíséri a kohéziós politika tartalmának meghatározása hatékony és megfelelő módozatainak azonosítását a következő, 2014–2020 programozási időszakra vonatkozóan, az EU 2020 célkitűzései megvalósításához való hozzájárulás érdekében.

Források

- 1 Az Európai Parlament által elfogadott határozatok és jelentések
 - Az Európai Parlament 2009. március 24-i határozata a regionális politika terén alkalmazott bevált gyakorlatokról és a strukturális alapok felhasználásának akadályairól (2008/2061(INI)) P6_TA(2009)0156
 - Az Európai Parlament 2008. október 21-i határozata a nemzeti és regionális szintű kormányzásról és partnerségről, valamint a regionális politika terén projektek megalapozásáról (2008/2064(INI))
 - Jelentés a Zöld könyv a területi kohézióról és a kohéziós politika jövőbeli reformjáról folytatott vita állásáról (2008/2174(INI)), előadó: Lambert van Nistelrooij, Regionális Fejlesztési Bizottság
 - Jelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról szóló negyedik jelentésről, 2007/2148(INI), előadó: Ambroise Guellec, Regionális Fejlesztési Bizottság

Ugyanakkor jelentősen meghatározónak tekintik a következőt:

- Egy megújult kohéziós politika menetrendje – területalapú megközelítés az Európai Unió kihívásainak és elvárásainak való megfelelés érdekében; független jelentés, amelyet Danuta Hübner, regionális politikáért felelős biztos megbízásából Fabrizio Barca készített, 2009. április

E forrásokon keresztül kerül elemzésre, hogy a kohéziós politikának miként kellene választ adnia a lisszaboni menetrend célkitűzéseinek, valamint a jövőbeli EU 2020 Stratégia megvalósításának kihívásaira.

2. Az Európai Parlament megbízásából készült tanulmányok

- A kohéziós politika jövője 2013 után, PE408.970 – Európai Parlament, Strukturális és kohéziós politikákért felelős osztály, 2009. február
- Az európai strukturált finanszírozás hozzáadott érték elemzése, EP, Belpolitikai Főigazgatóság, PE 419.107, 2009. június

Az előadó fokozott figyelmet szentel a régiók szerepének az európai jövő építésében, alaposan elemezve azokat a problémákat, amelyekkel ezeknek szembe kell nézniük a globalizáció és a gazdasági válság körülményei között.

3. Az Európai Bizottság által készített helyzetjelentések

- Negyedik jelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról, COM(2007) 273 végleges
- Ötödik helyzetjelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról: Növekedésben a régiók, növekedésben Európa, COM(2008) 371 végleges

- Hatodik helyzetjelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról: Kreatív és innovatív régiók, COM(2009) 295 végleges

A Bizottság jelentései ismertetik a kohéziós politika nemzeti és regionális szintű hatását, valamint az egyes ágazatok és a gazdaság átszervezésének fontos szerepét a regionális fejlesztés terén.

4. Az Európai Bizottság közleményei

- COM(2009) 617 – 20. éves jelentés a strukturális alapok végrehajtásáról (2008)
- COM(2008) 301 – a 2007–2013-as programozási időszakra vonatkozó kohéziós politikai stratégiákról és programokról folytatott tárgyalások eredményeiről
- COM(2009)647 végleges, a Bizottság munkadokumentuma a Konzultáció a jövőbeni „EU 2020” stratégiáról

Az Európai Unió központi figyelmet szentelt a versenyképesség növelésének és regionális egyenlőtlenségek – tudásalapú gazdasági fejlődés alapját képező – csökkentésének. A nemzeti stratégiai referenciakeretek tartalmazzák az ilyen típusú politika kedvezményezett államainak a prioritásait és szemléltetik ezek szükségleteit.

5. Ismertetik továbbá az Európai Beruházási Bank adatait, amelyek szemléltetik, hogy az egyes régiók és tagállamok milyen területeken kötöttek hitelszerződéseket.
6. Tüzetesen elemzik a Régiók Bizottsága és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményeit is.

Továbbá az EK által a jövőben közzétett, a 2007–2013-as programozási időszakra, a strukturális és kohéziós alapok felhasználására vonatkozó egyéb adatokat és elemzéseket is megvizsgálják, ezek pedig bekerülnek a jelentés végleges elkészüléséig terjedő időszakba.

7. A globális versenyképesség jelentés 2009–2010, Világgazdasági Fórum

A globális versenyképességről szóló jelentés hozzájárul azoknak a kulcsfontosságú tényezőknek a jobb megértéséhez, amelyek meghatározzák a gazdasági növekedést, továbbá magyarázattal szolgál, hogy egyes tagállamok miért sikeresebbek mint mások a jövedelemszint emelését, valamint az állampolgárai számára biztosított lehetőségek bővítését illetően. A jelentés a globális versenyképességet olyan intézmények, politikák és tényezők összességéként állapítja meg, amely meghatározza egy ország termelékenységét. A szerzők szerint a globális versenyképességnek 12 pillére van, amelyet minden ország esetében elemeztek.

Különös figyelmet szenteltek a következőknek:

- A Bizottság szolgálati munkadokumentuma: RÉGIÓK 2020 – az EU régiók jövő kihívásainak értékelése, SEC(2008)
- A gazdagabb régiók kohéziós politikájának jövője, Iain Begg, a Regionális Politikai Főigazgatóság által készített, számos regionális kutatásról és mutatóról szóló rövid tanulmány, 2009. március

Módszertan

A fentiekben felsorolt dokumentumok elemzéséből származó adatok és információk alapján, valamint figyelemmel arra, hogy jelenleg több jelentés is készülóban van a kohéziós politika témakörében a Regionális Fejlesztési Bizottságban, a jelentés a következőket fogja elemezni:

1) a kohéziós politika és ennek tartalma, valamint az EU globális szintű versenyképessége közötti összefüggéseket;

2) a gazdasági versenyképesség fokozásának szükségességét, amely egy, az Európai Unió régióiban azonos és a globális versenyképesség pillérét képező, megfelelő infrastruktúrán alapul.

A kiindulási pontot az Európai Unióhoz legutolsónak csatlakozott 12 állam nemzeti stratégiai referenciakeretében szereplő prioritások elemzése képezi, azon területek, amelyekre a strukturális és kohéziós alapról a legtöbb pénzeszközt, és az Európai Beruházási Banktól legtöbb hitelt vették igénybe. Hasonlóan részletesen szemlélteti, hogy Európa keleti és déli államaiban található régiókat sújtotta leginkább a globalizáció és a gazdasági válság.

E kihívások leküzdése, az EU 2020-ban való közreműködés, valamint az európai gazdaság globális szintű versenyképességének fokozása érdekében, a jelentés tartalmazni fog néhány javaslatot arra vonatkozóan, hogy a jövőben a kohéziós politika miként járulhat hozzá az Európai Unió gazdasági és társadalmi fejlődéséhez.

Háttér

A kibővített Európai Unió szintjén, valamint a globalizáció, a klímaváltozás és a népességszökkenés kontextusában azonosított egyik fő problémát a regionális egyenlőtlenségek jelentik. Ahogyan azt a COM (2009) 647 dokumentum említi, 2020-ig az Európai Unió megpróbál áttérni egy új, fenntartható szociális piacgazdaságra, egy intelligensebb és környezetbarátabb gazdaságra, amelyben a fellendülés az innovációnak valamint a források jobb felhasználásának az eredménye és, amelynek fő összetevője a tudás.

E jelentés háttérét két koordináta határozza meg:

1. Az európai jövő építése a kohéziós fejlesztés politika közös alapjának további biztosításától függ, a regionális egyensúlyhiányok csökkentése, valamint az egyes régiókra **jellemző**, lényeges prioritások felkarolása révén, mivel a kibővített Európai Unióban eltérő fejlettségű régiók találhatók, amelyeknek ily módon a szükségletei is különböznek. A kohéziós politikának rugalmas keretet kell biztosítania, amelyet az egyes kiindulópontok, valamint a regionális és nemzeti jellemzők függvényében kell alakítani, hogy a fejlődést kiegészítő módon, a források minél hatékonyabb felhasználása által segítsék elő. Ugyanakkor szükség van a kreativitás és innovációs politika, valamint a többi politikák közötti egyensúly megteremtésére.
2. Az Európai Unió globális szintű versenyképessége a korlátok és megszorítások azonosításával, valamint egy tényleges fejlődési szemléletet felölelő javaslattal

biztosítható, amely modellértékű szerepet biztosíthat az Európai Unió számára globális szinten.

Kezdeti javaslatok a megközelítéshez

Az előadó ebben a munkadokumentumban ismertette az általa készítendő jelentéssel összefüggésben alkalmazott keretet.

Az eljárás az alábbiakra irányul:

- A gazdasági versenyképesség mértékének értékelésénél világszerte alkalmazott pillérek bemutatása
- Az Európai Unióhoz legutolsónak csatlakozott 12 állam prioritásainak és a strukturális és kohéziós alapokat igénylő területeinek, az EBB-től igényelt hiteleknek az ismertetése;
- Az infrastruktúrafejlesztés területén a regionális és nemzeti szintű szükségleteknek a globális növekedés pilléreként az európai gazdasági versenyképesség növelésére irányuló célkitűzésével meglévő kapcsolata;
- javaslat a jövőbeni európai szintű kohéziós politika egyes alkotóelemeit illetően – az EU 2020 szemszögéből.

Az előadó előzetes észrevételei

Az előadó úgy véli, a 2007–2013-as programozási időszakra vonatkozóan bebizonyosodott, hogy a kohéziós politika tekintetében kedvezményezett államok által meghatározott prioritások közül az infrastruktúra, az Európai Unióhoz legutolsónak csatlakozott mind a 12 államában a gazdasági versenyképesség elengedhetetlen feltételeként szerepel. Ugyanakkor az Európai Beruházási Bank az infrastruktúra, a környezet és a társadalmi-gazdasági fejlesztés területén nyújtott hiteleket. Ezen túlmenően az előadó úgy véli, hogy az infrastruktúrába még többet kell befektetni, különös tekintettel a jelen helyzetre, amikor a válság az ezen országokban található régiókat sújtotta leginkább, tekintettel arra, hogy ezek vannak leginkább kitéve a globalizáció hatásainak. E régiók fejlődése csak azt követően valósulhat meg, ha a régiók megközelítését lehetővé tevő infrastruktúrát, valamint a szociális és oktatási infrastruktúrát az Európai Unió minden polgára számára azonos szinten biztosítják. Különös figyelmet kap a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés biztosításának lehetősége is.

Eljárás

Ez a munkadokumentum a Regionális Fejlesztési Bizottság március 17–18-án tartandó ülésének vitaalapját képezi.

Az előadó felkéri a Regionális Fejlesztési Bizottság minden egyes tagját, hogy aktívan vegyen részt az e munkadokumentummal kapcsolatos vitában, és ismertesse saját elképzeléseit, véleményét és javaslatait.

A teljes elemzést a jelentéstervezet tartalmazza majd.